

OGRANICZENIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ

Informator

Władza rodzicielska - to uprawnienia i obowiązki rodziców względem ich dziecka. Przysługuje ona obojgu rodzicom.

Obejmuje:

- sprawowanie pieczy nad dzieckiem;
- zarząd jego majątkiem;
- reprezentowanie dziecka.

Jest ona takim uprawnieniem, które daje rodzicom możliwość decydowania jak wychowują dziecko, gdzie i jak leczą dziecko, do jakiej szkoły skierują dziecko, lub w jaki sposób będą opiekować się dzieckiem, jednakże uprawnienia te mogą zostać ograniczone, lub wygasnąć po uzyskaniu przez dziecko pełnoletności.

Praktyka wskazuje, że do ograniczenia władzy rodzicielskiej dochodzi w dwóch przypadkach:

1. rodzice żyją w rozłączeniu;
2. rodzice istotnie zagrażają dobru dziecka.

Ad 1) Rodzice rozstają się; każde z nich mieszka w innym miejscu, konflikt pomiędzy rodzicami (art. 107 krio).

Ad 2) Niewłaściwe postępowanie rodziców względem dziecka, nieudolność rodziców, błędne wyobrażenie o tym co jest dobre dla dziecka (art. 109 krio).

Władzę rodzicielską ogranicza jedynie Sąd rodzinny (rejonowy lub okręgowy - w przypadku sprawy o rozwód).

Ograniczenie władzy rodzicielskiej na podstawie art. 107 krio -

gdy rodzice żyją w rozłączeniu, często nie mają możliwości aby zgodnie tę władzę wykonywać względem swojego dziecka.

Sąd może wówczas wydać rozstrzygnięcie, w którym:

- a) pozostawi władzę rodzicielską obojgu rodzicom (musi istnieć porozumienie między rodzicami co do wykonywania władzy);
- b) powierzy władzę rodzicielską temu z rodziców, z którym dziecko przebywa i ograniczy władzę rodzicielską drugiemu z rodziców do określonych obowiązków lub uprawnień, np. do możliwości decydowania o kształceniu, o warunkach leczenia, o wyjazdach zagranicznych, organizacji wakacji.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej na podstawie art. 109 krio - w przypadku istotnego zagrożenia dobra dziecka.

W tym przypadku sąd może ograniczyć władzę rodzicielską jednemu z rodziców lub obojgu z rodziców, w zależności od stanu faktycznego sprawy i źródła problemu.

Sąd w tej sytuacji może wydać dwa rodzaje zarządzeń:

- 1) trwałe;
- 2) doraźne.

Ad 1) Poddanie rodziców pod nadzór kuratora; umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka; zobowiązanie rodziców do określonego postępowania - np. podjęcia terapii psychologicznej celem wypracowania właściwych postaw wychowawczych; określenie czynności jakie nie mogą być wykonywane przez rodziców np. zarządzanie majątkiem dziecka.

Ad 2) Zarządzenia o charakterze doraźnym wynikają z konkretnych okoliczności, w których znalazło się dziecko. Mogą dotyczyć np. nakazania aby dziecko poddane zostało konkretnemu zabiegowi operacyjnemu; nakazanie złożenie w imieniu dziecka wniosku o ściganie sprawcy w przypadku znęcania się nad dzieckiem lub molestowania dziecka. **Wydanie tego typu zarządzeń nie musi oznaczać, że rodzina ma charakter dysfunkcyjny.** Może być wynikiem krótkotrwałego postępowania w sposób niespójny z obiektywnie rozumianym dobrem dziecka lub ze światopoglądem rodziców.

Najczęstsze przesłanki ograniczenia władzy rodzicielskiej z art. 109 krio:

- 1) alkoholizm rodziców lub jednego z nich;
- 2) przemoc w rodzinie;
- 3) demoralizacja dzieci;
- 4) rażące zaniedbywanie dziecka;
- 5) porzucenie dziecka;
- 6) pozostawienie dziecka bez opieki;
- 7) długotrwałe nieinteresowanie się dzieckiem.

Należy pamiętać, że w przypadku ustania przesłanek z powodu których władza rodzicielska została ograniczona można ubiegać się, składając do Sądu wniosek przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej względem dziecka.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej nie pozbawia rodziców możliwości kontaktu z dzieckiem.

Sporządziła:

radca prawny Katarzyna Patralska Łosickie Stowarzyszenie Rozwoju „EQUUS”

Łosice, 31 marca 2022 r.